

REPUBLIKA HRVATSKA

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Klasa: 325-03/08-01/06

Urbroj: 2196/1-03-09-2

Vinkovci, 19. veljače 2009. god.

Temeljem članka 40. i 41. stavak 1. Zakona o vodama ("Narodne novine" broj 107/95, 150/05), Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“ broj 55/02), Mišljenja o načinu utvrđivanja područja sanitarne zaštite i prijedloga teksta Odluke o utvrđivanja zona sanitarne zaštite izvorišta „Sojara“ – Vrbanja, članka 17. i 46. Statuta Vukovarsko – srijemske županije ("Službeni vjesnik" Županije br. 3/06. i 19/06.), te članka 64. Poslovnika Skupštine ("Službeni vjesnik" Županije br. 17/01. i 06/04.) Skupština Vukovarsko-srijemske županije na 35. sjednici održanoj 19. veljače 2009. god. donosi

**ODLUKU
o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja**

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

CILJ I SVRHA ODLUKE

Ovom Odlukom utvrđuju se zaštitne zone i propisuju uvjeti i načini zaštite podzemne vode u vodonosnicima s međuzrnskom poroznosti unutar priljevnoga područja izvorišta "Sojara" – Vrbanja.

Mjere zaštite izvorišta propisuju se radi zaštite podzemne vode od zagađenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na njihovu izdašnost, kakvoću i zdravstvenu ispravnost vode za piće.

Provodenje mjera zaštite od zagađivanja vode za piće na vodozaštitnom području izvorišta "Sojara" – Vrbanja je od javnoga interesa i ima prioritet u odnosu na druge mjere i postupke pravnih ili fizičkih osoba na području zona zaštite.

Članak 2.

OPĆE MJERE ZAŠTITE

Zemljишta, objekti i uređaji na području zona sanitarno zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja, koji su izgrađeni, ili se planiraju graditi u prostoru zona sanitarno zaštite, mogu se koristiti za obavljanje određene djelatnosti samo u skladu s ovom Odlukom i na način s kojim se ne ugrožava kakvoća podzemne vode, ne zagađuju vodonosni slojevi, ne pogoršava kakvoća pokrovnoga sloja zemljишta iznad vodonosnoga sloja i ne smanjuje njegova debljina.

Unutar definiranih granica zona sanitарне заštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja, provodi se pasivna i aktivna zaštita.

Pasivnu zaštitu izvorišta čine mjere zabrane građenja i smještaja pojedinih građevina i obavljanja određenih djelatnosti unutar utvrđene zone.

Aktivnu zaštitu izvorišta čini redovito praćenje kakvoće vode na priljevnom području izvorišta i poduzimanje mjera za njeno poboljšanje, a osobito: građenje i rekonstrukcije odvodnih i vodoopskrbnih sustava, predtretman otpadnih voda, uvođenje čistih proizvodnja, ugradnja spremnika s dodatnom zaštitom i sl.

Članak 3.

PRETHODNI VODOISTRAŽNI RADOVI

Zone sanitарне zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja, sanitarni i drugi uvjeti održavanja zona i zaštitne mjere u području zona određene su na temelju prethodnih vodoistražnih radova koji su opisani u "Elaboratu zaštitnih zona izvorišta "Berava" – Babina Greda, "Topolik" – Privlaka i "Sojara" – Vrbanja", izrađenim po Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu iz Zagreba (voditelj projekta Doc. dr. sc. Zoran Nakić, dipl. ing. geol.).

Ovim vodoistražnim radovima, utvrđeno je postojanje, rasprostiranje, količina i kakvoća podzemnih voda na prostoru izvorišta "Sojara" – Vrbanja te hidrogeološke i hidrološke značajke zahvaćenoga vodonosnika.

"Elaborat zaštitnih zona izvorišta "Berava" – Babina Greda, "Topolik" – Privlaka i "Sojara" – Vrbanja" sastavni je dio ove Odluke.

Članak 4.

TIP VODONOSNIKA I RASPROSTIRANJE PODZEMNIH VODA

Na osnovi navedenih istražnih radova utvrđeno je da se na prostoru izvorišta "Sojara" – Vrbanja radi o podzemnom vodonosniku s međuzrnskom poroznosti, u kojem se podzemne vode prihranjuju infiltracijom oborinskih voda.

ODREDBE O ZONAMA SANITARNE ZAŠTITE

Članak 5.

KATASTAR ONEČIŠĆIVAČA

Zone sanitарне zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja utvrđene su prema stupnju opasnosti od zagadživanja i drugih štetnih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na kakvoću vode i izdašnost izvorišta.

Katastar onečišćivača sastavni je dio "Elaborata zaštitnih zona izvorišta "Berava" – Babina Greda, "Topolik" – Privlaka i "Sojara" – Vrbanja". Potencijalni onečišćivači za izvorište "Sojara" – Vrbanja su: poljoprivredna aktivnost u blizini crpilišta, septičke jame, željeznička pruga Vinkovci – Gunja, ceste i skladište žitarica "Ratarstvo" d.o.o. Vrbanja.

Pravne i fizičke osobe koje su vlasnici, odnosno korisnici zemljišta u zonama sanitarne zaštite, a koji su potencijalni onečišćivači podzemnih voda, dužni su pravnoj osobi iz članka 16 označiti u pisanim oblicima i pokazati svako mjesto iz st. 2. ovoga članka.

Članak 6.

ZONE ZAŠTITE

Zone sanitarne zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja (u dalnjem tekstu zone) su:

III. zona - zona ograničenja i kontrole

II. zona - zona strogoga ograničenja (ne određuje se)

I. zona - zona strogoga režima zaštite

Ove zone omeđene su graničnim linijama prikazanim na katastarskom planu i topografskoj podlozi u mjerilu 1:25 000 (za III. zonu) i 1: 1000 (za I. zonu), koji su sastavni dio ove Odluke.

Članak 7.

III. ZONA – ZONA OGRANIČENJA I KONTROLE

III. zona utvrđuje se radi smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgradivih kemijskih i radioaktivnih tvari.

Članak 8.

GRANICE III. ZONE

Zona ograničenja i kontrole – III. zona obuhvaća područje izvan granice I. zone do granice područja za koje je utvrđeno horizontalno tečenje čestice vode kroz podzemlje do zone zahvata u trajanju od 10 godina.

Granice III. zone sanitarne zaštite određene su na sljedeći način:

- sjeverna granica III. zone nalazi se na udaljenosti od 510 do 900 m od zdenca BV-44;
- istočna granica III. zone nalazi se na udaljenosti od oko 510 m od zdenca BV-44;
- južna granica III. zone nalazi se na udaljenosti od 870 do 1450 m od zdenca BV-44;
- zapadna granica III. zone nalazi se na udaljenosti od oko 1600 m od zdenca BV-44.

Granična linija III. zone sanitarne zaštite prolazi kroz sljedeće katastarske čestice k.o. Vrbanja: 3051, 1650/2, 3046, 3327, 3046, 3327, 3325, 3331, 1699, 1692, 2716, 3050, 2832, 1527, 3024, 1524, 1523, 2808, 1553, 3019, 2810, 1602, 2831/1, 2832, 1614, 1615, 2810. k.o. Drenovci: 2971/, 2971/2, 3004/1, 3004/2, 3004/3, 2970/2, 2968/4, 2962, 2956/22, 2959 (šumsko područje).

Članak 9.

MJERE ZAŠTITE U III ZONI - OPĆE ODREDBE

U III. zoni zabranjuje se:

- Ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- Deponiranje otpada

- Građenje kemijskih industrijskih postrojenja,
- Građenja prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

Potrebno je na prometnicama koje prolaze kroz III. zonu označiti granice III. zone sanitарне заštite jasno uočljivim oznakama na kojima mora biti isписан naziv izvořišta i naziv zone:

“III. VODOZAŠTITNA ZONA ZONA OGRANIČENJA I KONTROLE”

Sve pravne osobe koje obavljanjem djelatnosti ispuštaju otpadne vode u III. zoni dužne su imati vodopravne dozvole. Vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda određuju se pokazatelji, opasne i druge tvari koji se ispituju u otpadnim vodama.

Sve fizičke i pravne osobe koje svojom djelatnošću mogu izazvati iznenadno zagađenje podzemnih voda, a nalaze se na području unutar granica III. zone sanitарне zaštite, moraju izraditi operativne planove mjera i djelovanja u slučaju iznenadnoga zagađenja (u skladu s odredbama iz “Državnoga plana za zaštitu voda” (NN br. 8/99).

Za gospodarske zone (industrijske, trgovačke, servisne i uzgoja životinja i druge specifično radne prostore) treba već pri planiranju i komunalnom uređenju predvidjeti odvodnju i pročišćavanje fekalnih i tehničkih otpadnih voda prije ispuštanja u recipijent. Ukoliko ove zone nije moguće priključiti na centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, za potrebe zone ili za potrebe pojedinačnoga korisnika treba predvidjeti zasebni uređaj.

Do realizacije izgradnje sustava javne odvodnje, postojeći objekti moraju imati nepropusnu sabirnu jamu s kontrolom pražnjenja putem ovlaštenih tvrtki. Na područjima gdje nema tehničke ni ekonomski opravdanosti za gradnju sustava javne odvodnje, sanitарne i tehnološke otpadne vode treba pročišćavati na vlastitom uređaju drugoga ili odgovarajućeg stupnja pročišćavanja prije ispuštanja u okoliš.

Septičke i sabirne Jame moraju biti vodoneprpusne. Ukoliko se utvrdi da su jame propusne, njihovi vlasnici ih moraju sanirati, odnosno izgraditi vodonepropusne.

Potrebno je kontrolirati sve lokacije na kojima postoje napušteni bušeni i kopani zdenci, čak i ako se nalaze izvan utvrđene III. zone sanitарне zaštite, za što su mjerodavne nadležne inspekcijske službe. U slučaju da se utvrdi upuštanje otpadnih voda u zdence, potrebno je trenutno zabraniti svaku takvu daljnju aktivnost, a u skladu s člancima 74 i 75 “Zakona o vodama” (NN br. 107/95).

Sustav kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda na prometnicama u III. zoni mora se provoditi u okviru sustava javne odvodnje, koji podrazumijeva i odvodnju atmosferskih voda (prema “Zakonu o komunalnom gospodarstvu” NN 26/03).

Transport opasnih tvari na cestovnim i željezničkim prometnicama koje prolaze kroz III. zonu mora se obavljati uz propisane mjere zaštite u skladu sa “Zakonom o prijevozu opasnih tvari” (NN br. 97/93), a kontrolu transporta obavlja prometna policija.

Članak 10.

MJERE ZAŠTITE U III. ZONI

Potrebno je registrirati sve poljoprivredne površine u III. zoni
Lokalno stanovništvo mora se upoznati s načelima ekološke proizvodnje, uz što manju primjenu pesticida i mineralnih gnojiva, a naročito perzistentnih tvari, što će obavljati savjetodavna služba pri Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Potrebito je staviti u funkciju sustave kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda na svim cestama u III. zoni zaštite. Održavanje sustava na cestama treba biti obveza Općine, Županijske uprave za ceste, odnosno Hrvatskih cesta. Čišćenje cesta u zimskim uvjetima potrebno je obavljati korištenjem kamene drobine, s minimalnom upotrebom soli ili drugih kemijskih tvari, za što su nadležne lokalna samouprava, Županijske ceste i Hrvatske ceste.

Potrebito je kontrolirati mogući utjecaj herbicida za uništavanje korova u neposrednoj blizini željezničke pruge Vinkovci - Gunja na kakvoću podzemne vode i stoga je potrebno postaviti kontrolni piezometar uz prugu, na dionici koja prolazi kroz III. zonu, radi praćenja ovoga utjecaja. Potrebno je pratiti kakvoću podzemne vode u krovinskom, procjednom sloju, dva puta godišnje. Od parametara kakvoće, naročito je potrebno pratiti:

- a) organoleptička i fizikalno-kemijska svojstva: boju, miris, okus, mutež, sadržaj organske tvari mjerjenjem utroška kalij permanganata, pH, električnu vodljivosti, otopljeni kisik, agresivni ugljik dioksid, sumporovodik;
- b) kemijske tvari: makrokemijski sastav podzemne vode, tj. glavne katione i anione, fosfate, ukupni i otopljeni organski ugljik, amonij ione, nitrite i nitrile, željezo, mangan, nikalj, sadržaj humusnih tvari, fenole, mineralna ulja;
- c) toksične tvari: pesticide (naročito atrazin), kadmij, arsen i živu;
- d) mikrobiološka svojstva: aerobne mezofilne bakterije, koliformne bakterije, Escherichiu coli, sulfitoreducirajuće klostridije i enterokoke.

Članak 11.

II. ZONA – ZONA STROGOG OGRANIČENJA

Druga zona obuhvaća područje izvan granice I zone do linije od koje podzemna voda ima minimalno vrijeme zadržavanja u podzemlju od 50 dana prije ulaska u vodozahvatni objekt.

U skladu s rezultatima iz "Elaborata zaštitnih zona izvorišta "Berava" – Babina Greda, "Topolik" – Prvlaka i "Sojara" – Vrbanja", utvrđeno je da je vertikalni dotok vode kroz slabopropusnu krovinu na lokaciji crpilišta "Sojara" – Vrbanja veći je od 50 dana i stoga se II. zona ne određuje.

Članak 12.

I. ZONA – ZONA STROGOG REŽIMA ZAŠTITE

Prva zona izvorišta utvrđuje se radi zaštite uređaja za zahvate vode i njegove neposredne okolice od bilo kakvog onečišćenja i zagađenja voda, te drugih slučajnih ili namjernih negativnih utjecaja.

Članak 13.

GRANICE I. ZONE

Prva zona obuhvaća neograđeno područje oko zdenca BV-44, koje je potrebno ograditi prema opisu iz "Elaborata zaštitnih zona izvorišta "Berava" – Babina Greda, "Topolik" – Prvlaka i "Sojara" – Vrbanja".

Potrebito je postaviti odgovarajuću oznaku za I. zonu sanitарне zaštite prema opisu iz "Elaborata zaštitnih zona izvorišta "Berava" – Babina Greda, "Topolik" – Prvlaka i "Sojara" – Vrbanja".

Granice I. zone prikazane su na katastarskom planu mjerila M 1:1000, koji je sastavni dio ove Odluke.

Prva zona sanitарne zaštite obuhvaća katastarsku česticu 1702/4.

Članak 14.

MJERE ZAŠTITE U I. ZONI – OPĆE ODREDBE

U I. zoni zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane za eksploraciju, pročišćavanje i transport vode u javni vodoopskrbni sustav za potrebe javne vodoopskrbe stanovništva vodom za piće.

U I. zoni zabranjuje se i:

- izgradnja bilo kakvog objekta ili uređaja na dubini većoj od jednog metra iznad očekivane visine podzemnih voda na području zone,
- držanje na skladištu tekućih goriva i maziva,
- držanje na skladištu kiselina, lužina, razrjeđivača i otapala,
- držanje na skladištu otrova i sredstava za tamanjenje biljnih i životinjskih štetnika, to drugih tvari što se prema postojećim propisima smatraju otrovnim i opasnim materijalima,
- uporaba kemijskih sredstava za uništavanje korova ili za uništavanje kukaca i gamadi, te svih sredstava poznatih pod nazivom "pesticidi", osim otopine modre galice i gašenog vapna,
- postavljanje otrova i otrovnih meka za tamanjenje ptica i drugih životinja,
- uporaba peći na tekuća goriva.

Članak 15.

MJERE ZAŠTITE U I. ZONI IZVORIŠTA

Potrebno je oborinske i otpadne vode iz zaledja I. zone provesti izvan I. zone otvorenim kanalom.

Oborinske vode s uređenih površina i krovova objekata unutar I. zone moraju se skupljati i odvodnjom zatvorenoga tipa odvesti s lokacije.

Objekti i sadržaji unutar I. zone koji su neophodni za pogon izvorišta moraju biti izgrađeni i održavani s najvišim stupnjem sigurnosti u odnosu na zaštitu voda.

Članak 16.

VLASNIŠTVO I. ZONE

Vinkovački vodovod i kanalizacija d.o.o. iz Vinkovaca je pravna osoba koja obavlja javnu vodoopskrbu i upravlja vodozahvatom (u daljem tekstu – Vodovod). Vodovod još uvijek nije nositelj stvarnopravnih ovlasti ili vlasnik zemljišta unutar I. zone izvorišta "Sojara" – Vrbanja", jer je zemljiše na crpilištu javno vodno dobro kojim upravljaju Hrvatske vode. Postupak prenošenja stvarnopravnih ovlasti za zemljiše na crpilištu na Vodovod je u tijeku.

Članak 17.

PRISTUP NA PODRUČJE I. ZONE

Pristup na područje I. zone izvorišta "Sojara" – Vrbanja" dozvoljen je samo ovlaštenim zaposlenicima Vodovoda i nadležnim inspekcijskim tijelima, a drugim osobama samo uz posebno odobrenje direktora Vodovoda.

Članak 18.

OZNAČAVANJE I ZONE

Granica I. zone sanitarne zaštite mora biti označena stupovima, a zona ograda ogradom koja onemogućava neovlaštenim osobama pristup i prelazak ograde.

Stupovi ograde moraju biti sigurni, a natpisna ploča mora biti postavljena na ulazu u prvu zonu s utisnutim natpisom:

**“I. VODOZAŠTITNA ZONA
ZONA STROGOG REŽIMA ZAŠTITE
PRISTUP I KRETANJE STROGO OGRANIČENI”.**

Oznaku iz stavka 2. ovoga članka postavlja Vodovod.

Članak 19.

OBAVLJANJE RADOVA U I. ZONI

Pravna osoba iz članka 16. ove Odluke dužna je, prilikom obavljanja radova na području izvorišta u smislu vršenja vodoopskrbne djelatnosti, poduzeti odgovarajuće mjere zaštite podzemnih voda i terena od zagađivanja.

Svaki posjet i ulazak u I. zonu u smislu članka 17. ove Odluke mora biti evidentiran u dnevniku što ga vodi odgovorna osoba iz Vodovoda.

ZAVRŠNE I KAZNENE ODREDBE

Članak 20.

RADNJE SUPROTNE ODREDBAMA ODLUKE

Pravne i fizičke osobe, koji učine bilo kakve djelatnosti i radnje u prostoru zona zaštite koje su suprotne odredbama Zakona o vodama i odredbama ove Odluke, dužni su u roku i na način kako to odredi vodopravna i sanitarna inspekcija, otkloniti posljedice te djelatnosti ili radnje o svom trošku.

Članak 21.

RACIONALNOST KORIŠTENJA ZONA SANITARNE ZAŠTITE

Vodovod je dužan koristiti zone sanitarne zaštite na način kojim se osigurava najracionalnije i najsigurnije korištenje zahvaćenih voda iz izvorišta “Sojara” – Vrbanja” u svrhu javne vodoopskrbe.

Članak 22.

MJERE U SLUČAJU OPASNOSTI OD ZAGAĐENJA

Vodovod je dužan odmah poduzeti sve potrebne mjere na spriječavanju štetnih utjecaja na kakvoću vode za piće, ako uslijed nekog štetnoga djelovanja neposredno prijeti opasnost zagađivanja na području zona sanitarne zaštite definiranih ovom Odlukom.

Svi postupci u slučaju iznenadnoga zagađenja podzemnih voda, okoliša ili drugih negativnih utjecaja na prostoru zona zaštite moraju biti definirani "Planom operativnih mjera zaštite u slučaju iznenadnoga zagađenja na izvorištu "Sojara" – Vrbanja", koji je obvezan donijeti Vodovod.

Plan operativnih mjera zaštite u slučaju iznenadnoga zagađenja mora biti u skladu sa Državnim planom za zaštitu voda i ovjeren od strane stručnih službi Hrvatskih voda.

Članak 23.

PROSTORNO UREĐENJE

U postupku provođenja dokumenata prostornoga uređenja, te izrade i donošenja prostornih planova na odgovarajući način primjenjuju se i uvažavaju odredbe ove Odluke.

Postojeće prostorne planove ili planove koji su u postupku donošenja potrebito je uskladiti s odredbama ove Odluke u postupcima njihove izmjene i dopune, a zone unijeti u grafičke priloge prostornih planova.

Članak 24.

NADZOR NAD PROVOĐENJEM ODLUKE O ZONAMA ZAŠTITE

Provodenje ove Odluke nadzire, pored zakonima i podzakonima određenih tijela državne uprave i Komunalno redarstvo Općine Vrbanja, vodopravna i sanitarna inspekcija te Vodovod.

Članak 25.

OVLAŠTENJA

Ovlašćuje se Vodovod za donošenje uputa za primjenu ove Odluke kada je to potrebno.

Članak 26.

IZVORI I NAČIN FINANCIRANJA

Finansijska sredstva potrebna za provođenje mjera zaštite i sanacije unutar I. zone izvorišta "Sojara" – Vrbanja" osigurava Vodovod, pravna osoba koja upravlja izvorištem.

Članak 27.

Finansijska sredstva potrebna za provođenje mjera zaštite i sanacije u III. zoni zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja" osigurava vlasnik, odnosno korisnik građevine, zemljišta ili uređaja, osim ako nije drugčije određeno programom mjera zaštite i sanacije.

Članak 28.

Finansijska sredstva za sustavno praćenje stanja podzemnih voda na području I. zone zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja" osigurava Vodovod, pravna osoba koja upravlja izvorištem.

Članak 29.

Kada su radi zaštite izvorišta "Sojara" – Vrbanja", u III. zoni sanitarne zaštite potrebna povećana ulaganja u javni vodoopskrbni sustav i sustav javne odvodnje oborinskih voda, potrebna sredstva za takva ulaganja osiguravaju se u proračunima Općine Vrbanja i Vukovarsko-srijemske županije.

Članak 30.

POSEBNE NAKNADE

Općina Vrbanja i Vukovarsko-srijemska županija imaju pravo uvođenja posebne naknade ukoliko iz svoga proračuna snose ili dokažu da su snosili troškove povećanih ulaganja u javni vodoopskrbni sustav i sustav javne odvodnje oborinskih voda.

Posebnu naknadu plaćaju solidarno svi korisnici javnoga vodoopskrbnog sustava. Posebna naknada plaća se zajedno s cijenom vode.

Posebna naknada iz stavka 1. ovog članka uvest će se na vrijeme koje je potrebno za podmirenje troškova potrebnih povećanih ulaganja.

Članak 31.

KAZNENE ODREDBE

Nepoštivanje odredaba ove Odluke kažnjava se prema kaznenim odredbama "Zakona o vodama" (N.N br. 107/95, 150/05).

Članak 32.

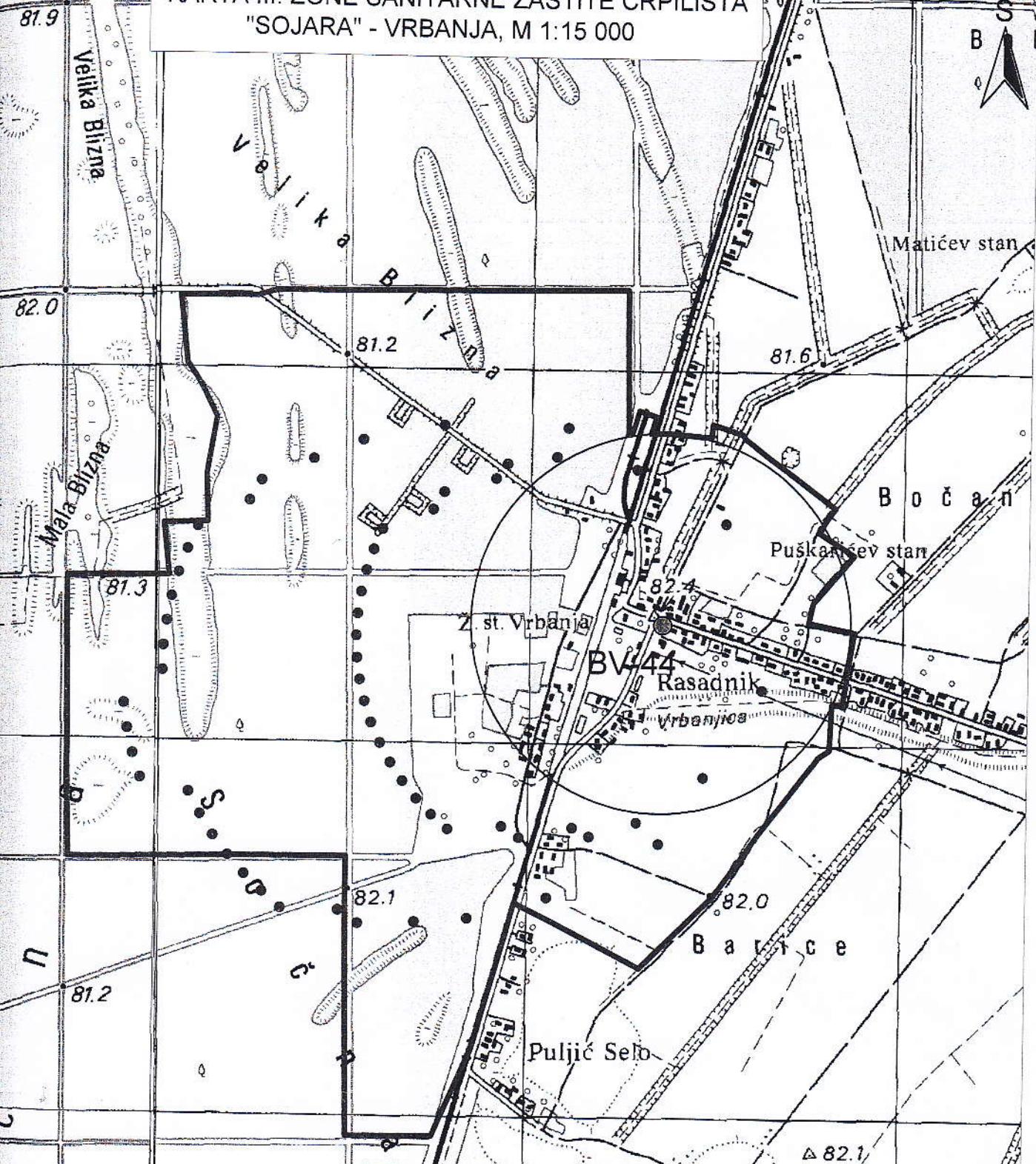
STUPANJE NA SNAGU ODLUKE

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom vjesniku" Vukovarsko-srijemske županije.

KARTA III. ZONE SANITARNE ZAŠTITE CRPILIŠTA
"SOJARA" - VRBANJA, M 1:15 000

S
B

Legenda:

- Zdenac BV-44
- 10-godišnja izokrona, rezultati analize bilance vode
- ▨ III. zona sanitарne zaštite
- ● 5 i 10-godišnje izokrone, rezultati modela

PRILOG 6